

United Nations
Economic Commission for Europe

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenția Elvețiană pentru
Dezvoltare și Cooperare

Republic of Moldova

DECLARAȚIA

de înțelegere comună a Ministerului Mediului Republicii Moldova, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare privind realizarea proiectului "Implementarea indicatorilor țintă la Protocolul privind apa și sănătatea în Republica Moldova"

Părțile

Ministerul Mediului Republicii Moldova (MM), Ministerul Sănătății Republicii Moldova (MS), Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa (CEE-ONU) și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, ce acționează prin intermediul Reprezentanței Biroului Elvețian de Cooperare din Ambasada Elveției în Moldova (SDC), în continuare împreună denumite "părți", au semnat prezentul document cu privire la următoarele:

Obiectivul

Obiectivul prezentului document este stabilirea unei înțelegeri comune între părți privind punerea în aplicare a Fazei-2 a Proiectului CEE-ONU-SDC în conformitate cu prevederile Acordului nr. 81015455 între SDC și CEE-ONU și documentele conexe proiectului cu privire la implementarea indicatorilor țintă pentru realizarea Protocolului privind apa și sănătatea în Republica Moldova.

Contextul

În faza precedentă (2009-2010), SDC și CEE-ONU au oferit asistență Moldovei în elaborarea unei foi de parcurs cu 34 indicatori țintă și termenele de realizare corespunzătoare, ce a fost aprobată oficial de miniștrii sănătății și mediului la 20 octombrie 2010. Guvernul Moldovei este responsabil în plan internațional pentru realizarea progresului în direcția implementării acestor obiective în temeiul Protocolului privind apa și sănătatea. Procesul de stabilire a obiectivelor a consolidat cooperarea intersectorială în Moldova și această experiență a fost recunoscută internațional la a doua sesiune a Reuniunii părților la Protocolul privind apa și sănătatea (București, 23-25 noiembrie 2010) și este replicat în Georgia, Armenia și Kyrgyzstan.

Faza-2 a proiectului se va concentra pe crearea condițiilor necesare pentru respectarea prevederilor Protocolului privind apa și sănătatea. Acesta va sprijini elaborarea unui plan de acțiuni bazat pe foaia de parcurs elaborată în faza-1 și va

consolida capacitatea de punere în aplicare a măsurilor în cadrul planului de acțiune. În plus, aceasta se va concentra în special pe mobilizarea resurselor pentru asigurarea implementării acestor măsuri.

Înțelegerea comună

În acest context, părțile se angajează în acțiuni comune și au ajuns la următoarea înțelegere:

1. Obiectivul general al proiectului este facilitarea accesului crescut la sisteme sigure de apă potabilă și sanitație pentru populația Moldovei, în special a păturilor sărace și vulnerabile, reducerea incidenței bolilor condiționate de apă și un management mai bun al apelor, prin implementarea Protocolului privind apa și sănătatea. Scopul specific este de a consolida capacitatea Guvernului Republicii Moldova de a implementa indicatorii și datele-țintă stabilite în temeiul Protocolului privind apa și sănătatea și aprobate prin Ordinul ministerial nr. 91/704.
2. Rezultatul proiectului va oferi condițiile cadru și capacitatea adecvată pentru ca autoritățile naționale și locale, precum și operatorii de apă și a asociațiilor utilizatorilor de apă să implementeze măsuri pentru obiectivele de apă și sănătate stabilite în temeiul Protocolului. În total, opt produse trebuie să fie realizate (a se vedea documentul de proiect în anexa II).
3. Durata proiectului este de 3 ani și jumătate, începând din iulie 2012 cu activitățile de pregătire ale CEE-ONU, și urmate de activități comune sau individuale ale părților privind cele opt produse ale proiectului (a se vedea nota explicativă la proiect din anexa I). Planurile anuale de lucru, ce urmează a fi aprobate de către Comitetul de Supraveghere (a se vedea mai jos), vor fi elaborate de către CEE-ONU.
4. Un Comitet de Supraveghere, cu reprezentare multisectorială, va fi înființat prin ordinul comun al miniștrilor mediului și sănătății. Regulamentul de activitate al Comitetului de Supraveghere vor fi reglementați într-o anexă la Ordinul comun.
5. Ministrul Mediului și Ministrul Sănătății vor co-prezida reuniunile Comitetului de Supraveghere. Persoanele de contact ale proiectului din partea MM și MS (a se vedea nota explicativă la proiect în anexa I) vor acționa în calitate de co-secretari ai Comitetului de Supraveghere. MM și MS vor fi responsabili pentru asigurarea participării ministerelor de resort și altor agenții guvernamentale în cadrul reuniunilor Comitetului de Supraveghere.
6. Reprezentanții responsabili ai Ministerelor Mediului și Sănătății, CEE-ONU și SDC se vor convoca într-o ședință consultativă minim odată pe an, pentru a examina subiecte specifice și evalua progresul realizat.
7. În scopul de a asista părțile în implementarea proiectului, vor fi înființate un grup de experți și grupuri tehnice de lucru (anexa I).
8. Consultări ale părților vor avea loc în mod regulat, de regulă în corelare cu reuniunile Comitetului de Supraveghere.

9. Proiectul va fi finanțat de SDC. Celelalte părți vor oferi contribuții materiale (a se vedea bugetul proiectului în anexa I). Contribuțiile materiale din partea MM și MS vor include timpul personalului ministerial și al agențiilor și alte cheltuieli conexe (a se vedea anexa III).

10. Anexele I, II și III constituie parte integrantă a Declarației de Înțelegere comună.

11. Prezenta Declarație de Înțelegere comună nu este un tratat internațional și în conformitate cu Convenția cu privire la dreptul tratatelor (Vienna, 1969) nu conține drepturi și obligații reglementate de dreptul internațional.

Derogări

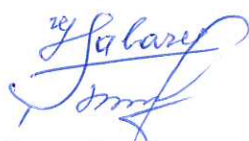
Orice derogare de la activități, calendar și/sau bugetul specificat în documentul de proiect aprobat va fi adusă la cunoștința CEE-ONU și SDC în termen de 10 zile în formă de notificare scrisă. Orice modificări substanțiale la proiect sînt supuse aprobării de către SDC.

Intrarea în vigoare, modificarea și încetarea

Prezenta Declarație privind înțelegerea comună intră în vigoare la data semnării și încetează după finalizarea proiectului, la 31 decembrie 2015.

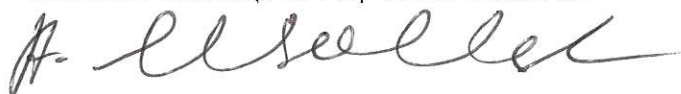
Această declarație poate fi modificată de comun acord între părți. Orice astfel de modificare va intra în vigoare de la data semnării de către părți.

Semnat la Chișinău, Republica Moldova, la 21 noiembrie 2012, în patru copii în limbile română și engleză, toate textele fiind autentice. În cazul apariției unor divergențe în interpretarea textului în limba română și engleză, textul în limba engleză va fi cel de referință.

Gheorghe ȘALARU
Ministrul mediului al Republicii Moldova

Andrei USATÎI
Ministrul sănătății al Republicii Moldova

Georgette BRUCHEZ
Director de Cooperare
Reprezentanța Elvețiană de Cooperare a
Ambasadei Elveției în Republica
Moldova

Marco KEINER
Director, Departamentul de Mediu
Comisia Economică pentru Europa a
Națiunilor Unite

Anexa I

NOTĂ EXPLICATIVĂ LA PROIECT

I. REZULTATELE ȘI PRODUSELE PROIECTULUI

Rezultate:

Sunt create condiții și capacități adecvate în cadrul autorităților naționale și locale, precum și în cadrul operatorilor de apă și asociațiilor utilizatorilor de apă pentru implementarea măsurilor pentru realizarea indicatorilor țintă în conformitate cu Protocolul privind Apa și Sănătatea.

Rezultatul 1: Planul de acțiune pentru realizarea obiectivelor în temeiul Protocolului privind apa și sănătatea, elaborat și aprobat prin Hotărîrea Guvernului

Rezultatul 2: Strategia/planul de mobilizare a resurselor pentru Planul de acțiune elaborată și aprobată, ca o parte componentă a Planului de acțiune.

Rezultatul 3: Materiale elaborate și instruirii desfășurate pentru consolidarea capacităților instituționale ale operatorilor Apă-Canal și asociațiilor utilizatorilor de apă (cu privire la gestionarea corectă a sistemelor de aprovizionare cu apă și de sanitație, planurile de siguranță a apei, planurile de răspuns la fenomenele climatice extreme, cât și funcționarea sistemelor mici de apă și sanitație)

Rezultatul 4:

4.1. Norme și standarde privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă elaborate;

4.2. Norme și standarde privind sistemele mici de sanitație elaborate;

Rezultatul 5: Centrul de Resurse Informaționale (Clearing House) privind Apa și Sănătatea creat și funcțional (informații și rapoarte periodice privind calitatea apei potabile sunt furnizate, precum și despre alte ape sub incidența Protocolului)

Rezultatul 6: Campanii de sensibilizare a publicului desfășurate cu o abordare holistică a problemelor legate de apă, sănătate și protecția mediului înconjurător.

Rezultatul 7: Parteneriate și platforme de dialog politic și de luare a deciziilor privind îmbunătățirea cadrului legal, cadrele strategice și de gestionare pentru apă și sănătate stabilite și funcționale¹

Rezultatul 8: Transmiterea experienței Moldovei privind punerea în aplicare a Protocolului promovate prin intermediul schimburilor regionale în cadrul cooperării est-est

---

¹ Acest lucru intră în responsabilitatea exclusivă a CEE-ONU

II. IMPLEMENTAREA

Abordarea echității de gen

Pe baza îndrumărilor respective ale Organizației Mondiale a Sănătății² și Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare, o abordare de gen la gestionarea apei, furnizarea cu apă, sanitație și sănătate va fi respectată într-al doilea proiect CEE-ONU-SDC pentru promovarea integrării echității de gen ca factor social determinant în elaborarea de politici, serviciile de apă și sănătate, alocarea resurselor și planificarea, monitorizarea și implementarea de proiect și program.

Persoanele de contact

Persoanele de contact pentru activitățile reglementate în prezenta înțelegere comună sînt:

- Pentru Ministerul mediului
Dna Serafima Tronza, Șef Direcție Managementul Apelor
- Pentru Ministerul sănătății
Dna Svetlana Cotelea, Șef Direcție Sănătate Publică
- Pentru Agenția Elvețiană de Dezvoltare și Cooperare
DI Andrei Cantemir, Ofițer național de programe
- Pentru Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite
Dna Francesca Bernardini, Secretar la Convenția privind protecția și utilizarea cursurilor de apă transfrontaliere și lacurilor internaționale

Grupul de experți

Un Grup de experți, prezidat de CEE-ONU va fi instituit pentru a facilita gestionarea în ansamblu a proiectului de către CEE-ONU. Acest Grup de experți este responsabil pentru activitatea de fond în cadrul proiectului și componentelor: Planul de acțiune, planul/strategia de mobilizare a resurselor, norme/standarde, Centrul de Resurse Informaționale (Clearing House), campanii de sensibilizare, precum și promovarea experienței Moldovei printr-un dialog regional. Aceasta include suport și ghidare privind pregătirea documentelor, inclusiv documentele pentru luarea deciziilor de către Comitetul de Supraveghere și activitățile derivate ale acestor reuniuni.

Reuniunile Grupului de experți vor fi organizate la fiecare trei luni, fie doar ca reuniuni ale grupului, sau în corelare cu reuniunile Comitetului de supraveghere sau alte evenimente.

---

² <http://www.who.int/gender/en/>

Membrii Grupului de experți includ liderii de echipă, care sunt responsabili pentru componentele proiectului: Planul de acțiuni, planul/strategia, norme/standarde, Centrul de Resurse Informaționale (Clearing House), precum și campanii de sensibilizare. CEE-ONU va fi responsabilă pentru implementarea componentei "Promovarea experienței Moldovei prin intermediul dialogului regional privind implementarea Protocolului privind apa și sănătatea", identificând omologi din alte țări unde elaborarea obiectivelor este în curs de desfășurare și facilitarea vizitei lor în Republica Moldova și vice-versa. Grupul de experți include și reprezentanți ai Eco-Tiras (a se vedea mai jos), precum și punctele focale pentru Convenția Apei și Protocolul privind apa și sănătatea.

Grupul de experți poate invita alte părți interesate, după caz, să realizeze componente ale proiectului. În special, va fi invitat să participe un reprezentant al SDC.

Grupuri tehnice de lucru

Pentru componentele proiectului: Planul de acțiune, planul/strategia de mobilizare a resurselor, capacitate instituțională, norme/standarde, Centrul de Resurse Informaționale (Clearing House), campanii de sensibilizare – vor fi instituite mici grupuri tehnice de lucru, fiecare fiind condusă de câte un lider de echipă (care va deveni membru al Grupului de experți). O excepție este grupul tehnic de lucru privind Planul acțiuni, care va fi co-prezidat de către un reprezentant al Ministerului mediului și un reprezentant al Ministerului sănătății.

Este responsabilitatea exclusivă a liderilor echipei să organizeze și să desfășoare reuniuni ale grupurilor tematice de lucru ori de câte ori este necesar, cu respectarea bugetului pentru componentele respective ale proiectului.

Organizarea reuniunilor grupurilor tehnice de lucru și aranjamente cu privire la logistica reuniunilor nu intră în responsabilitatea Eco-Tiras și vor fi realizate ca contribuții materiale de către ministerele mediului și sănătății.

Grupul tehnic de lucru privind elaborarea componentelor de proiect referitoare la Planului de acțiuni și planul/strategia de mobilizare a resurselor

Grupul tehnic de lucru pentru două componente de proiect - Planul de acțiuni și planul / strategia de mobilizare a resurselor va fi co-prezidat de către cele două persoane de contact din Ministerul mediului și Ministerul sănătății.

Alte grupuri tehnice de lucru

Liderii de echipă pentru celelalte grupuri tehnice de lucru privind fortificarea capacităților instituționale, elaborarea de norme/standarde, Centru de Resurse Informaționale (Clearing House) și campanii de sensibilizare vor fi desemnați de către persoanele de contact din Ministerul mediului și sănătății nu mai târziu de 15 ianuarie 2013.

Implicarea Eco-Tiras

Pe lângă activitățile sale de fond privind activitățile unor componente de proiect descrise mai sus, CEE-ONU a încheiat un acord de grant cu Eco-Tiras de prestare a serviciilor pentru organizarea reuniunilor Comitetului de supraveghere și reuniunilor Grupului de experți.

Organizarea întrunirilor grupurilor tehnice de lucru nu intră în responsabilitatea Eco-Tiras și va fi realizată ca contribuții materiale de către Ministerul mediului și Ministerul sănătății.

III. CONTRIBUȚIILE MATERIALE

Contribuțiile materiale din partea MM și MS includ:

- Timpul personalului ministerial și personalului agențiilor;
- Cheltuielile legate de aranjamentul sălilor de reuniuni și facilităților pentru reuniunile grupurilor tehnice de lucru;³
- Cheltuielile legate de colectarea de date, monitorizarea și evaluarea datelor;
- Cheltuielile de deplasare în interiorul țării a reprezentanților instituțiilor oficiale (de ex. ministere, agenții) la reuniunile Comitetului de coordonare și alte reuniuni;
- Cheltuielile pentru hardware, cum ar fi calculatoarele, ce ar putea fi necesare pentru personalul guvernamental;
- Cheltuieli pentru comunicare; și
- Cheltuielile pentru chiria biroului, asigurare, securitate și în alte scopuri conexe.

---

³ Serviciile de interpretare pentru aceste reuniuni, precum și facilități de conferință pentru alte reuniuni sînt excluse; acestea sînt acoperite în temeiul acordului de grant între CEE-ONU și Eco-Tiras.